

PAP FERENC – FEHÉR ÁGOTA

PEDAGÓGUSHALLGATÓK A TEHETSÉGGONDOZÁS SZOLGÁLATÁBAN A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KARÁN

„A tehetség lényege szerintem, hogy mindig ad újat az embernek, éppúgy, mint a Teljesség megismerése. Dimenziókban ad újat, újra és újra megdöbbsen a mélységeivel. Mikor úgy érzed, hogy végre kényelmesen mozogsz egy általad megismert dimenzióban: egyszerre csak egy újabb mélység tárul fel, és ez a folyamat olyan végtelen, mint a Teljesség maga...” Csermely Péter (2020) Teljességről és annak felfedezéséről alkotott gondolatai igen fontos üzenetet közvetítenek mind a pályán lévő pedagógusok, mind a pedagógussá válni kívánó fiatalok számára: hivatásuk egy olyan különleges világ részévé is teszi őket, amely nemcsak saját elköteleződésüket és személyes megérintődésüket szólítja meg, hanem a gondoskodásukra bízott gyermekek felfedezőútjának támogatásában is segítő erőforrásokat biztosít.

Igen lényeges tehát, hogy a pedagógusok kellően értsék és megértsék a gyermeki személyiség egyediségét, nyújtsanak támaszt számára az egyéni képességeik minél magasabb szintű kibontakoztatásában. Eredményességükhöz nélkülözhetetlen, hogy ne csak tárgyi tudásban kapjanak magas szintű képzést, hanem saját személyiségük fejlesztése is megvalósulhasson, érzelmi és társas készségeik gazdagodhassanak, így lélekből gyarapodva, személyes érzékeny figyelmükkel kísérhessék a gyermekek útját.

Szükség van egyúttal olyan mintára is, amelyben közvetlenül megtapasztalható a képességek minél magasabb szintű kibontakoztatása, ahol a tehetségességre egyfajta fejlődési potenciálként tekinthetünk. „A tehetség lényege a változásra és változtatásra való erős belső hajtóerő. A tehetséges egyének egyik legfontosabb jellemzője, hogy az elért teljesítményt újabb tevékenységekre való lehetőségként észlelik” (Gyarmathy,

2017, 5). Subotnik (2011) modellje nyomán a tehetséggondozás lényege maga a kibontakozási, a fejlődési folyamat, s ebben mind az egyén képességeinek-készségeinek, mind a szakmai területnek és a környezeti meghatározóknak kölcsönös egymásra hatása azonosítható.

A Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kara Magyarország egyik patinás, történelmi hagyományokkal rendelkező pedagógusképzője. Az 1839-es alapítás, majd a XX. század közepi megszüntetés után 1990-ben nagykőrösi székhellyel a történelmi szellemiség rekonstruálásával és a XX. század végének minőségigényeihez igazodva nyitotta meg újból kapuit a képzőhely (Szenczi, 2018). A „Minőség – Közösség – Károli” mottója alatt a Kar a pedagógussá válni vagy ismereteikben és készségeikben tovább fejlődni kívánó érdeklődők, valamint kollégák számára olyan magas szintű képzéseket, továbbképzéseket és segítő környezetet kíván biztosítani az elmúlt évtizedben kibővült több magyarországi képzési helyen (Nagykőrös, Budapest, Kecskemét), amelyben lehetőségük nyílna önmaguk és az oktató-nevelő tevékenységeik által kísért gyermekek belső erőforrásainak támogatására (web 1). Úgy véljük, hogy egy pedagógus „akkor tanít jól, ha éppen valamilyen gondolat foglalkoztatja, amit meg akar írni, aminek utána akar járni” (Erdélyi, 2020, 129). Képzéseinknek értékét adja „a tehetséggondozás és a sokkal intenzívebb személyes munka – szemben a tömegképzéssel” (Erdélyi, 2020, 127), melynek közvetlen segítő szerepét a képességek kibontakoztatásában tudományos kutatásaink által is megerősítve láthattuk (Pap és mtsai, 2021).

A három évtizedes tudatos építkezés eredményeként a független magyarországi rangsorok szerint a Kar a

hasznos képzési profilú intézmények között kiemelkedő helyet foglal el: 2020-ban a tudományos fokozattal rendelkező oktatók arányát tekintve országos első, a tanító szakos hallgatói rangsorban országosan a harmadik legjobb helyet szerezte meg (web 2).

Úgy véljük, hogy a pedagógusoknak hivatásuk beteljesítése során a tehetséggondozásra komplex személyiségfejlesztésként érdemes tekinteniük, azt mind kognitív, mind érzelmi és társas-közösségi vonatkozásban fontos támogatniuk (Ábrám – Sarka, 2016). Hivatásuknak kiemelt részét képezi továbbá a Lélek általi és lélekből való gazdagodás támogatása, „a lehető legtöbbet megtenni azért, hogy minden növendék fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől” (Ábrám – Sarka, 2016, 14).

Képességeinket hálával elfogadni és megbecsülni, egyúttal gazdagítani mindannyiunknak legfőbb egyéni feladata, mindemellett a közösség ereje olyan további támaszt nyújthat a jobbra válásban, amelyet ugyancsak lényeges megerősítenünk (Fodorné Nagy, 2015). Egyetemünknek célja „az egyetemes keresztyén erkölcsi és szellemi értékeket a bibliai Ige szellemében öntudatosan vállaló ifjúság nevelése, korszerűen művelt, jó szakemberek képzése a határon inneni és túli magyarság, ezen belül is első rendben a református intézményrendszer és a református közösségek számára” (részlet a Károli Gáspár Református Egyetem küldetésnyilatkozatából). A Kar korábbi főigazgatója, majd dékánja, Dr. Nagy István szavaival „a mi főiskolánknak csak úgy volt, van, és lesz értéke, hogy jellegét tekintve más, mint a többi. Nem különb, hanem más... Úgy több, hogy más.” Ez az egyházi felsőoktatás és oktatás minőségi többlete, örökérvényű minőségbiztosítási rendszere” (Pap, 2020, 15).

Szemléletünkhöz igazodó képzéseinket a 2021/2022. tanévben a következő szakokon és képzési helyszíneken hirdetjük meg nappali és levelező munkarendben, állami ösztöndíjas és önköltséges finanszírozási formában (web 3):

1. Világi alapképzési szakok:
 - csecsemő- és kisgyermeknevelő – képzési hely: Budapest, Kecskemét;
 - óvodapedagógus – képzési hely: Nagykőrös, Budapest, Kecskemét;
 - tanító – képzési hely: Nagykőrös, Budapest;
2. Hitéleti alapképzési szakok:
 - református hittanoktató – képzési hely: Nagykőrös;
 - kántor – képzési hely: Nagykőrös.

Hallgatóink tanulmányi előmenetelét párhuzamos szakfelvételi lehetőség biztosításával is segítjük, valamint minden képzési helyünkön – kollégiumi vagy bérelt – szálláshely áll rendelkezésükre. A nagykőrösi képzési hely továbbra is őrzi az újraindulás óta töretlen, a hazai és nemzetközi, európai felsőoktatási változásokhoz igazított sajátosságát: csak ezen a képzési helyen lehetséges a hitéleti alapképzési szakok és a pedagógusképzés szakok párhuzamos felvétele és elvégzése. A Kar Nagykőrösön rendelkezik saját kezelésű kollégiummal, ezért gyakorlatilag minden nappali munkarendű hallgatónak a kor igényeinek megfelelő kollégiumi elhelyezést tud biztosítani, a levelező munkarendű hallgatóknak pedig a képzési napokhoz igazodva szállást kínál.

A Károli Gáspár Református Egyetem hallgatói előmenetelt segítő és elismerő összetett ösztöndíjrendszerre (web 4) mellett a Kar elsősorban a nagykőrösi képzési helyhez kötődő hallgatóknak tud további alapítványi támogatásokat és saját alapítású ösztöndíjakat kínálni.

A tehetséggondozás fejlesztését szolgálják az elmúlt évek elnyert pályázata, a Regisztrált Tehetségponttá válás, a saját alapítású vagy szervezésű versenyek és a tudományos konferenciák sorozata (web 5). Kiemelt tehetséggondozási célunk felsőoktatási szakkollégium alapítása.

Pedagógus-oklevéllel rendelkezők számára az alábbi képzéseket hirdetjük 2021. szeptemberi kezdéssel (részben személyes jelenléttel, rész-

ben távoktatási formában történő teljesítési lehetőségként (web 6):

1. Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés meghirdetett szakirányai:
 - Gyakorlatvezető óvodapedagógus;
 - Gyakorlatvezető tanító;
 - Tehetségfejlesztés, tehetséggondozás;
 - Fejlesztő, differenciáló pedagógia.

Képzéseink alapvető célja a pedagógusok ismereteinek, eszköztárának és fejlesztő készségeinek gazdagítása, ezáltal hatékonyságuk növelése.

2. A Protestáns köznevelési vezető pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés célja a Magyarországi Református Egyház Zsinatának köznevelési stratégiaalkotásának folyamataiba (Ábrám, 2019) tagolódva a világnézetileg elkötelezett, elsősorban református és protestáns köznevelési intézmények vezetőinek felkészítése feladatuk szakszerű ellátására, vezetői eredményességük támogatása korszerű vezetési ismeretek, hazai és nemzetközi jó gyakorlatok megismertetésével, a keresztyén pedagógia szemléletében. A képzés során beszámíthatók a korábbi szakirányú továbbképzések (web 7).

A gyakorló pedagógusok, valamint az aktív és leendő egyházi köznevelési intézményvezetők számára meghirdetett képzéseink átjárhatók, és a 2021/2022. tanévtől innovációként bevezetjük az ún. „blended learning” (kevert formájú tanulás) módszert: a személyes jelenléthez kötött, csökkentett oktatást digitális, távolléti formában elsajátítható, elsajátítandó tananyagokkal támogatjuk.

Szeretettel hívjuk és várjuk az intézményünkben pedagógussá válni, vagy ismereteikben és készségeikben tovább fejlődni kívánó érdeklődőket, kollégákat (web 8).

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Ábrám Tibor (2019): *A Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményrendszer-fejlesztési stratégiájának szcenárió-elemzése*. In: Magyar Református Nevelés, XVI. évf. 1. sz. 6–12. http://real-j.mtak.hu/12238/1/Ref_Nev_2019_01_netes.pdf
- Ábrám Tibor – Sarka Ferenc (2016): *A Magyarországi Református Egyház Tehetséggondozó stratégiája. Tehetségkereső és*

-fejlesztő programok a Magyarországi Református Egyház nevelési és oktatási intézményeiben. In: *Tehetség*, XXIV. évf. 1. sz. 14–17. http://www.matek.hu/dokumentumok/Tehetseg_2016_1.pdf

- Csermely Péter (2020): *Az ECHÁ-ról, az ETSN-ről és a Teljességről*. <https://tehetseg.hu/interjuk/az-echa-rol-az-etsn-rol-es-teljessegrol>
- Erdélyi Erzsébet (2020): *„A tanító nemzetstratégiai kérdés”. Beszélgetés dr. Pap Ferenc habilitált egyetemi docenssel*. In: Nagykőrösi Kalendárium, 127–129.
- Fodorné Nagy Sarolta (2015): *A tehetséggondozás és differenciálás bibliai-teológiai alapjai pedagógiai-pszichológiai kitekintéssel*. In: Sárospataki Füzetek, XIX. évf. 3. sz. 33–58. https://library.hungaricana.hu/hu/view/SarospatakiFuzetek_2015/?pg=329&layout=s
- Gyarmathy Éva (2017): *A tehetség érdem és lehetőség oldala*. In: *Psychologia Hungarica*, V. évf. 1. sz. 1–19. http://real.mtak.hu/72777/1/Teht_Erdem_Lehet.pdf
- Pap Ferenc (2020): *Éljék, növekedjék, virágozzék! 30 éves a Nagykőrösi Tanítóképző Főiskolai Kar*. In: Nagykőrösi Önkormányzati Hírek, XV. évf. 43. sz. 1. és 15. [2020. október 23.] http://www.nagykoros.hu/media/source/nagykoros-2020-43_interntre.pdf
- Pap Ferenc – Kovács Tibor Attila – Lehoczky Mária Magdolna – Tóth Etelka – Fehér Ágota (2021): *Tehetségek hite és a kibontakozást segítő keresztyén pedagógusi kommunikáció – Tehetséggondozás a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán*. In: Balázs László (szerk.): *Digitális kommunikáció és tudatosság*. [A kommunikáció oktatása 13.] Hungarovox Kiadó, Budapest, 163–175.
- Subotnik, Rena F. – Olszewski-Kubilius, Paula – Worrell, Frank C. (2011): *Rethinking Giftedness and Gifted Education: A Proposed Direction Forward Based on Psychological Science*. In: *Psychological Science in the Public Interest*, 1. sz. 3–54.
- Szenczi Árpád (2018): *Gondolatok a nagykőrösi tanítóképzés régi-új szellemiségéről*. In: László Emőke (szerk.): *A szolgálat ékesége. Tanulmányok Fruttus István Levente hetvenedik születésnapja alkalmából*. Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó, Budapest, 161–175.
- A Károli Gáspár Református Egyetem küldetésnyilatkozata. <http://www.kre.hu/portal/index.php/home/minosegbiztositas/kre-kuldetesnyilatkozata.html>
- web 1 = <https://tfk.kre.hu/index.php/kutatas/tehetseggondozas-2.html>
- web 2 = <http://www.kre.hu/felveteli/KRE-TFK.pdf>
- web 3 = <https://tfk.kre.hu/index.php/oktatas/kepzesek/alapkepzesek.html>
- web 4 = <http://www.kre.hu/portal/index.php/osztondijak.html>
- web 5 = <https://tfk.kre.hu/index.php/kutatas/tehetseggondozas-2.html>
- web 6 = <https://tfk.kre.hu/index.php/oktatas/kepzesek/pedagogus-szakvizsgak.html>
- web 7 = <https://tfk.kre.hu/index.php/protestans-köznevelési-vezető-pedagógus-szakvizsgara-felkészítő-szakirányú-továbbképzés>
- web 8 = <https://tfk.kre.hu/>